

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ : แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ของวิชาชีพการพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

New Public Management Concept : Trends of Nursing Professional in Ministry of Public Health

ภราดร ยิ่งยวด* นครินทร์ สุวรรณแสง**

กนกพร แจ่มสมบุรณ์*** พิธิษฐ์ พลธนะ****

Paradorn Yingyoud* Nakarin Suwanasaeng**

Kanogporn Jamsomboon*** Pisit Poltana****

Received : 4/6/63

Revised : 13/9/63

Accepted : 15/9/63

บทคัดย่อ

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นแนวคิดที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลลัพธ์ของงาน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่ 1) การจัดการโดยนักวิชาชีพที่มีความชำนาญ 2) มีมาตรฐานและการวัดประสิทธิภาพของงานที่ชัดเจน 3) ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ที่มากขึ้น 4) แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยย่อยๆ 5) ปรับเปลี่ยนให้เกิดการแข่งขันภาครัฐมากขึ้น 6) เน้นการจัดการแบบภาคเอกชน และ 7) เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีวินัยและประหยัด การจัดระบบสาธารณสุขได้นำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวก ลดความแออัดและระยะเวลารอคอยของผู้รับบริการจากสถานบริการที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงสาธารณสุข ส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพซึ่งเป็นผู้ให้บริการต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการพยาบาล และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น

บทความนี้มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ทิศทางการให้บริการของ ระบบสาธารณสุขตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงกับ วิชาชีพการพยาบาล เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สำหรับ การวางแผนการปฏิบัติงาน และการให้บริการสุขภาพแก่ผู้รับบริการ

คำสำคัญ: การจัดการภาครัฐแนวใหม่ ระบบสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จังหวัดนนทบุรี สถาบันพระบรมราชชนก

** นักวิชาการพยาบาลชำนาญการ กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

*** ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพยาบาล กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

**** ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก

* Registered Nurse, Professional Level, Borommarajonani College of Nursing, Nonthaburi, Praboromarajchanok Institute

** Nursing Technical officer, Professional Level, Nursing Division, Office of Permanent Secretary

*** Expertise on nursing, Nursing Division, Office of Permanent Secretary

**** Director of Borommarajonani College of Nursing, Suphanburi, Praboromarajchanok Institute

ABSTRACT

New public management (NPM) focused achievement motivation and outcome which comprised 7 components; 1) Hands-on professional management 2) Explicit standards and measures of performance 3) Greater emphasis on output controls 4) Shift to disaggregation of units in the public sector 5) Shift to greater competition in the public sector 6) Stress on private sector styles of management practice and 7) Stress on greater discipline and parsimony in resource use and integrated with public health system to convenience for customer in health public sector of Ministry of Public Health to reduce hospital overcrowding and a waiting period of service. The NPM concept can cause changing nursing service and develop nurse professional to specialist.

The article provides information about NPM concept, direction of health care service in public sector, trends of nursing professional which to prepare the professional nurses under Ministry of Public Health for operational planning and providing health services to clients.

Keywords: New Public Management, Health System, Professional Nurse

บทนำ

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงของระบบบริหารราชการแผ่นดินมาตลอด โดยระบบบริหารราชการแผ่นดินที่ผ่านมา กำหนดให้หน้าที่การบริหารจัดการและตัดสินใจส่วนใหญ่เป็นอำนาจหน้าที่ของ องค์กรส่วนกลาง และมีขั้นตอนการทำงานที่ค่อนข้างมาก ทำให้ขาดสภาพคล่องในการทำงานและ ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ ประเด็นสำคัญคือ ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ กระแสสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันสูง¹ ส่งผลให้ต้องมีการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงต้องมีการตรากฎหมายที่มีความสอดคล้องกับการปฏิรูป ปัจจุบันได้มีการกำหนดการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 เพื่อปรับปรุงระบบบริหารราชการให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ เพิ่มศักยภาพผลผลิตและส่งมอบบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางมากยิ่งขึ้น ภายใต้แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงานของส่วนราชการ เพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัตินโยบายที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน² โดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร) เป็นผู้กำกับและติดตาม การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่สู่การปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการของระบบราชการที่รวดเร็วและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรัฐทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและกระจายอำนาจ หรือถ่ายโอนกิจการบางอย่างให้กับหน่วยงานภาคเอกชนร่วมดำเนินการพัฒนาประเทศ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางการบริหารราชการของประเทศในปัจจุบัน

จากแนวคิดข้างต้น ประเทศไทยจึงมีการออกนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง

และยั่งยืน หรือที่เรียกว่า “Thailand 4.0” และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปฏิรูประบบราชการที่ถือว่าเป็นฟันเฟืองสำคัญของการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารประเทศ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมือง และมีการวางระบบที่ดี รวมถึงกระบวนการทำงานแบบใหม่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจ และเป็นที่ยังของประชาชนได้ อาศัยหลักการทำงาน คือ เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มขีดความสามารถสมรรถนะของข้าราชการ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถตอบสนองนโยบายของประเทศได้อย่างแท้จริง³

กระทรวงสาธารณสุขได้มีการกำหนดแผนปฏิบัตินโยบายที่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นเลิศ ด้านสุขภาพดี (P&P Excellence) 2) การเป็นเลิศด้านบริการดี (Service Excellence) 3) การเป็นเลิศ ด้านคนดี (People Excellence) และ 4) การเป็นเลิศด้านบริหารดี (Governance Excellence) เพื่อให้ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสุข นำไปสู่ระบบสุขภาพที่ยั่งยืน⁴ นอกจากนี้ยังได้มีการปฏิรูปการบริหารจัดการระบบสุขภาพที่บูรณาการการทำงานของภาคส่วนต่างๆ มีการกระจายอำนาจ และทรัพยากร โดยการแบ่งเขตบริการสุขภาพทั่วประเทศออกเป็น 12 เขตสุขภาพ ตามกลุ่มจังหวัด และเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและความคล่องตัว จะเห็นได้จากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีการแพร่ระบาดทั่วโลก (Pandemic) เพื่อลดสถานการณ์การแพร่ระบาดของประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข มีมาตรการดูแลประชาชน โดยมอบอำนาจให้เครือข่ายสุขภาพแต่ละจังหวัดให้คำปรึกษา ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก

และชี้แนะเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แก่ประชาชนตามบริบท หรือสถานการณ์ขณะนั้นของพื้นที่ และเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันด้วยการส่งต่อข้อมูลความรู้ การสนับสนุนการทำงานระหว่างกัน รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน จนสามารถทำให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยลดลง⁵ จากการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวทำให้เกิดการพลิกโฉมการทำงานของบุคลากร กระทรวงสาธารณสุข ส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริการสุขภาพในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพในลักษณะของเครือข่ายการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ และการทำงานร่วมกันของสหสาขาวิชาชีพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพที่ดีมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น^{6,7}

วิชาชีพการพยาบาลเป็นหนึ่งในบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความสำคัญต่อการจัดระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขที่จะช่วยผลักดันการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการให้บริการในระบบบริการสุขภาพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ของการจัดบริการทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย สอดคล้องกับแนวคิดการบริหาร จัดการภาครัฐแนวใหม่ และจากการบริหารภาครัฐที่มีความเป็นพลวัตร ส่งผลให้วิชาชีพการพยาบาล มีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องเข้าใจถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ และมีการเตรียมความพร้อมต่อการส่งมอบบริการพยาบาลที่เป็นมาตรฐาน เพิ่มผลลัพธ์ทางการแพทย์ มีการวัดและตรวจสอบผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการให้การพยาบาลแก่ประชาชน

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ทิศทางการให้บริการของระบบสาธารณสุขตามแนวคิดการจัดการภาครัฐ

แนวใหม่ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพการพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้พยาบาลวิชาชีพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ และสามารถบูรณาการร่วมกับศาสตร์ทางการพยาบาล เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สำหรับการวางแผนการปฏิบัติงาน และการให้บริการสุขภาพแก่ผู้รับบริการ

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) ตามแนวคิดของฮูด⁸ เป็นแนวคิดรากฐานที่นำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการแบบผสมผสานระหว่างการจัดการภาคเอกชนและภาครัฐที่เน้นรูปแบบการทำงานอย่างมืออาชีพ โดยนำวิธี การบริหารจัดการภาคเอกชนมาปรับใช้กับรูปแบบการทำงานภาครัฐ ซึ่งมีวิธีการบริหารจัดการดังนี้

1. การบริหารจัดการลักษณะของการกระจายอำนาจภาครัฐ เพื่อลดบทบาทการทำงานขององค์กรขนาดใหญ่ และกระจายอำนาจให้หน่วยงานย่อย มีความยืดหยุ่น และสามารถบริหารจัดการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานมากขึ้น โดยเน้นการวัดผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานมากกว่ากระบวนการทำงาน
2. การจัดการด้านอัตรากำลังคนและงบประมาณ ด้วยการลดจำนวนบุคลากร พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน รวมทั้งก่อให้เกิดผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานได้สูงสุด
3. การพัฒนาการจัดการฐานข้อมูลและเทคโนโลยี เน้นการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูล

และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนำข้อมูลและเทคโนโลยีมาพัฒนาหรือต่อยอดผลผลิตและการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

4. การพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายบนฐานของการตัดสินใจจากหลายภาคส่วน และสอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการภาครัฐ

สรุปได้ว่าแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นรูปแบบของการดำเนินงานภาครัฐที่มีลักษณะของการกระจายอำนาจของรัฐ ลดบทบาทของหน่วยงานให้เล็กลง ปรับระเบียบและข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้สามารถเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เพิ่มสมรรถนะของการจัดการ โดยใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นแนวทางของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จึงเป็นความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการของระบบราชการเดิมที่เน้นการดำเนินงานตามระเบียบ และขั้นตอนที่ยุ่งยากมาเป็นการจัดการแบบใหม่ที่เน้นผลลัพธ์หรือความสำเร็จของการให้บริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการดำเนินการจัดการภาครัฐ แนวใหม่มีหลักการดำเนินงานที่สำคัญอยู่ 7 องค์ประกอบ คือ

1. การจัดการโดยนักวิชาชีพที่มีความชำนาญ (Hands-on Professional management) คือ ให้ผู้จัดการมืออาชีพ สามารถจัดการและตัดสินใจได้เองอย่างอิสระบนฐานของการพิจารณาด้วยเหตุและผล ความชำนาญ มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย

2. มีมาตรฐานและการวัดประสิทธิภาพของงานที่ชัดเจน (Explicit Standards and Measures

of Performance) คือ มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นเชิงปริมาณของการให้บริการอย่างมืออาชีพ และการตรวจสอบให้ตรงกับเป้าหมายที่ชัดเจน

3. ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ที่มากขึ้น (Greater Emphasis on Output Controls) คือ การใช้ทรัพยากรเหมาะสมกับผลงานที่วัดได้ เพราะเน้นผลลัพธ์มากกว่าวิธีการ

4. แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยย่อยๆ (Shift to Disaggregation of Units in the Public Sector) การลดทอนขนาดของหน่วยงานใหญ่ออกเป็นหน่วยงานย่อยๆ ตามลักษณะของผลงานหรือบริการ ที่ผลิต และแบ่งเงินสนับสนุนตามลักษณะของหน่วยงานย่อยอย่างชัดเจน อีกทั้งสามารถติดต่อประสานงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกได้อย่างอิสระ

5. ปรับเปลี่ยนให้เกิดการแข่งขันภาครัฐมากขึ้น (Shift to Greater Competition in the Public Sector) คือ การเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้เป็นการจัดซื้อจัดจ้างและประมูลในลักษณะของคู่แข่ง (Rivalry) ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญของการลดต้นทุนลงและมีมาตรฐานที่สูงขึ้น

6. เน้นการจัดการแบบภาคเอกชน (Stress on Private Sector Styles of Management Practice) เปลี่ยนจากรูปแบบการจัดการระบบราชการที่เน้นระเบียบแบบแผนเป็นการทำงานที่มีความยืดหยุ่น โดยมีการจ้างงานหรือให้รางวัลเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

7. เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีวินัยและประหยัด (Stress on Greater Discipline and Parsimony in r\Resource Use) โดยการตัดต้นทุนหลัก เพิ่มวินัยของข้าราชการในการปฏิบัติงาน และลดข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพื่อจำกัดต้นทุนจากการปฏิบัติงานและตรวจสอบความต้องการของ

ทรัพยากรได้ ทำให้มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Do More with Less)

เมื่อพิจารณาหลักการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จะสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติขององค์กรภาครัฐที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ภายใต้ การบริหารจัดการอย่างเป็นมืออาชีพของผู้ที่มีความชำนาญ มีการกำหนดผลลัพธ์ที่มีมาตรฐานของการปฏิบัติที่ชัดเจน ปรับลดขนาดโครงสร้างขององค์กร ปรับเปลี่ยนหรือลดขั้นตอนของการปฏิบัติงานได้ เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดความคล่องตัวและมีใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อผลักดันให้เกิดการให้บริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้

ทิศทางการให้บริการของระบบสาธารณสุขตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ จากการปฏิบัติงานที่เน้นระเบียบกฎเกณฑ์ งบประมาณ เป็นการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และปรับวิธีการปฏิบัติงานที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลดบทบาทหน้าที่และการตัด สินใจขององค์กรที่มีขนาดใหญ่ ที่ทำให้การบริหารจัดการยาก ด้วยการถ่ายโอนอำนาจ กระจายทรัพยากร การตัดสินใจและความรับผิดชอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง รวมถึงมีการสร้างเครือข่าย เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลลัพธ์การให้บริการประชาชนที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองได้ทันต่อความต้องการของประชาชนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ตลอดเวลา⁹ กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี จึงได้จัดทำแผนงานโครงการที่มีกำหนดผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยขับเคลื่อนระบบการให้บริการที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการให้บริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ผ่านโครงสร้างขององค์กรที่มีการกระจายอำนาจ ในลักษณะของเขตบริการสุขภาพตามกลุ่มจังหวัด จำนวน 12 เขต และเขตกรุงเทพมหานคร ครอบคลุม 76 จังหวัด โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดร่วมกัน คือ อัตรากำลังบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือแพทย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการการพัฒนาคุณภาพบริการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ และการเงินการคลัง ของหน่วยงานเกิดความคล่องตัวมากขึ้น และเพิ่มศักยภาพของการให้ส่งมอบบริการสุขภาพที่ดีที่สุดให้กับประชาชน โดยการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในลักษณะของเครือข่ายบริการสุขภาพตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ที่มีความเชี่ยวชาญและเชื่อมโยงบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกัน อันจะนำไปสู่การเพิ่มสมรรถนะของการให้บริการแต่ละระดับและมีขอบเขตการให้บริการที่ชัดเจน รวมถึงการนำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการให้บริการสุขภาพที่เน้นการพัฒนารูปแบบการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ และเชื่อมโยงการบริการต่าง ๆ ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ ผู้รับบริการได้รับการอำนวยความสะดวก อย่างทั่วถึง และยังเป็นการปรับวิธีการดำเนินการให้เกิดความเป็นสากลอีกด้วย¹⁰

ลักษณะของการให้บริการสุขภาพมีแนวโน้มที่จะนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในระบบบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบการให้บริการมากขึ้น เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถของการให้บริการสุขภาพ และรองรับผู้รับบริการได้เพิ่มมากขึ้น ในบริบทที่มีทรัพยากรอย่างจำกัด หลายโรงพยาบาลจึงได้ปรับตัวโดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบ หรือวิธีการ เพื่อพัฒนาโรงพยาบาลให้เป็นโรงพยาบาลอัจฉริยะ (Smart Hospital) ที่ประยุกต์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการจัดบริการภายในโรงพยาบาล ลดขั้นตอนการปฏิบัติ สะดวกรวดเร็วและมีคุณภาพ⁹ เช่น การพัฒนาระบบคิวอัตโนมัติตั้งแต่การจองคิวเพื่อขอเข้ารับบริการจนถึงขั้นตอนของการรับยากลับบ้าน และต่อยอดด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการมาใช้ในการรับยาโดยผู้รับบริการสามารถรับยากลับบ้านได้ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงการให้บริการของท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการให้บริการประชาชน เพื่อลดความแออัดและระยะเวลาการรอคอยแต่ละแผนก ถือว่าเป็นการอำนวยความสะดวกสบายให้กับผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี ทางด้านการจัดการข้อมูลได้นำระบบคลาวด์ (Cloud) ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่รองรับการทำงานในการจัดเก็บข้อมูล การจัดการระบบเครือข่ายมาประยุกต์ใช้ ในการติดตามดูแลผู้ป่วยตั้งแต่โรงพยาบาลถึงชุมชนแบบไร้รอยต่อ การพัฒนาแอปพลิเคชัน RDU (Rational Drug Use) รู้เรื่องยา เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลยาอย่างปลอดภัย¹⁰

สำหรับระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิได้เพิ่มขีดความสามารถของการให้บริการสุขภาพ เพื่อให้ผู้รับบริการเชื่อมั่นและไว้วางใจ จึงได้พัฒนาระบบการให้บริการแบบทีมสหวิชาชีพ คือ คลินิกหมอครอบครัวที่มีลักษณะของการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service) และนำเทคโนโลยีมาต่อยอดการให้บริการด้วยการพัฒนาแอปพลิเคชัน

PCC Team หมอครอบครัวซึ่งจะมีทีมหมอครอบครัวและแพทย์เวชศาสตร์ ครอบครัวตรวจสอบข้อมูลประวัติการติดตามผู้ป่วย เพื่อเพิ่มศักยภาพของการบริการประชาชน ให้ได้รับ การดูแลและการรักษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการพัฒนาระบบแพทย์ทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง (Telemedicine) โดยแพทย์ต้นทางและปลายทางสามารถติดต่อกันด้วยภาพเคลื่อนไหวและเสียง ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ป่วยระหว่างกันได้ เพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ของผู้รับบริการที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลให้สามารถเข้าถึงบริการด้านการแพทย์จากบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญและมีมาตรฐาน และยังเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลา มีการพัฒนาระบบส่งต่อผู้รับบริการ (Referral System) กระบวนการรับ-ส่งต่อผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาลอย่างเป็นระบบ (Refer in-Refer Out) เพื่อให้ผู้รับบริการที่เจ็บป่วยฉุกเฉินปลอดภัยและตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทันท่วงที รวมถึงมีการพัฒนาแอปพลิเคชัน Thai EMS 1669 ซึ่งทำให้สามารถระบุพิกัดของแหล่งเกิดเหตุแม่นยำ ประเมินการช่วยเหลือเบื้องต้นและทราบระยะเวลาการเดินทาง สถานบริการที่ใกล้ที่สุด เพื่อช่วยเหลือผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสรอดชีวิต หรือลดความพิการจากภาวะวิกฤตได้เป็นต้น^{10,11}

จากการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและวิธีการให้บริการสุขภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทิศทางการให้บริการสุขภาพของประเทศไทยในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ ล้วนมุ่งเน้นผลลัพธ์ของการให้บริการสุขภาพ ซึ่งขับเคลื่อนโดยบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ มาช่วยบริหารจัดการระบบสุขภาพ ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากร โดยการสร้างเครือข่ายสุขภาพ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจนตามแผนพัฒนาระบบบริการ

สุขภาพ (Service Plan) ผสานกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพของการให้บริการสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน ซึ่งถือว่าเป็นผลลัพธ์ของการให้บริการสุขภาพที่สำคัญที่ต้องการมอบให้แก่ประชาชน

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงกับวิชาชีพการพยาบาล

จากการบูรณาการแนวความคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ กับระบบสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ส่งผลให้เกิดแนวโน้มการจัดบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นต้องอาศัยบุคลากรวิชาชีพเฉพาะ มาบริหารจัดการ และขับเคลื่อนระบบสุขภาพ พยาบาลวิชาชีพถือว่าเป็นหนึ่งในวิชาชีพเฉพาะที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของการให้บริการสุขภาพ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการจัดบริการพยาบาล ในสถานบริการสุขภาพทุกระดับ พยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานระบบสุขภาพระดับปฐมภูมิต้องให้บริการพยาบาลเชิงรุกที่เป็นรูปแบบของเขตพื้นที่รับผิดชอบ และประสานงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ภายใต้นโยบายคลินิกหมอครอบครัว พยาบาลวิชาชีพมีบทบาทเป็นผู้จัดการรายการณ์สำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ดูแลครอบครัวผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้รับบริการที่อยู่ในระยะท้าย โดยการประเมินผู้รับบริการและครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูล วางแผน ประสานงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดูแล และให้การพยาบาลได้อย่างเหมาะสม สม สอดคล้องกับบริบทของวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น⁷ และมีบทบาทตรวจรักษาโรคเบื้องต้น เสริมสร้างสุขภาพ ป้องกันโรคฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นที่ปรึกษาทางสุขภาพ ประสานงานกับท้องถิ่น รวมถึงจัดระบบการส่งต่อ และดูแลต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน

การจัดการจัดการช่วยเหลือ ประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับ สถานบริการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้การพยาบาลแก่ผู้รับบริการตลอดเวลา เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการที่อยู่ในภาวะวิกฤติได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง และปลอดภัย¹¹ จะเห็นได้ว่าเป็นการให้บริการพยาบาลที่ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์มากกว่าวิธีการ ซึ่งการได้รับการบริการสุขภาพจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ นอกจากผู้รับบริการจะได้รับบริการสุขภาพที่มีมาตรฐานแล้ว ยังเป็นกุญแจสำคัญของการลดค่าใช้จ่ายทางสุขภาพของประเทศ สำหรับพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานระบบสุขภาพระดับทุติยภูมิ และระดับตติยภูมิ จะต้องทำหน้าที่เป็นพยาบาลวิชาชีพผู้มีความเชี่ยวชาญการพยาบาลเฉพาะด้าน มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการให้บริการพยาบาล¹² ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาระบบการให้บริการของโรงพยาบาลที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาระบบการให้บริการให้เป็นโรงพยาบาลอัจฉริยะ (Smart Hospital) ที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในอนาคต ตามแนวความคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบของการให้บริการที่ผสมผสานเข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัล ในหลายแผนก อาทิ เช่น การใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยการจัดการ ค้นหาข้อมูลผู้รับบริการ ติดตามผลการตรวจห้องปฏิบัติการ ตรวจสอบข้อมูลการรักษา บันทึกกิจกรรมการพยาบาล รวมถึงสิทธิ์การรักษาของผู้รับบริการ¹³ เป็นต้น เพื่อลดความแออัด ลดระยะเวลาการรอคอย อำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพของการให้บริการในหน่วยงานให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน TQA (Thailand Quality Award) HA (Healthcare Accreditation) ISO (International Standards Organization) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะและมาตรฐานการให้บริการพยาบาลที่

มีคุณภาพของสถานบริการของรัฐ ที่ทัดเทียม (Benchmarking) ได้กับสถานบริการเอกชน โดยการให้บริการพยาบาลทุกระดับต้องมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว พยาบาลวิชาชีพต้องสามารถประยุกต์ศาสตร์ทางการพยาบาล และศาสตร์อื่นๆ ในการจัดระบบบริการพยาบาลของตนเอง มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มาพัฒนาระบบการดูแลผู้รับบริการ และสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการการทำงานให้สอดคล้องกับบริบทของผู้รับบริการ ที่แตกต่างกัน ที่สะท้อนถึงทักษะการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ มีการนำกระบวนการวิจัยและนวัตกรรมทางการพยาบาลมาพัฒนาองค์ความรู้ กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการเป็นสำคัญ^{14,15}

ในทางตรงกันข้ามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการจำกัดต้นทุนของการให้บริการ การจ้างบุคลากรพยาบาล ซึ่งนับว่าเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายที่สูงของการส่งมอบบริการสุขภาพ โดยเฉพาะการจ้างที่เป็นข้าราชการประจำ ภาครัฐจึงได้มีแนวคิดให้มีการจ้างงานในรูปแบบทางเลือก ทำให้การบรรจุเข้ารับข้าราชการของพยาบาลวิชาชีพพลดลง เกิดการสูญเสียพยาบาลวิชาชีพออกจากภาครัฐไปให้ภาคเอกชน ส่งผลให้ปัญหาขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น¹⁶ แต่อย่างไรก็ตามการจำกัดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรในการจ้างพยาบาลวิชาชีพในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์สุขภาพ การระบาดของโรคติดต่อ และสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงานในการให้บริการพยาบาล ต้องอาศัยความรู้ที่ มีความเป็นเฉพาะทางมาพัฒนาคุณภาพของการให้การพยาบาล มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มุ่งผลลัพธ์ของการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการปฏิบัติงาน มีการทำงานเป็นทีม และการรู้จักใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาให้บริการ ในขณะเดียวกันจาก

แนวคิดดังกล่าวทำให้หน่วยงานจะต้องมีการบริหารงานบนความท้าทาย จากสถานการณ์อัตราากำลังพยาบาลที่ลดลง และต้องพัฒนาพยาบาลที่มีอยู่เดิมในระบบให้มีความเชี่ยวชาญให้มากขึ้น และส่งเสริมก้าวหน้าตามสายงานอาชีพด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพพยาบาล พยาบาลวิชาชีพและองค์กรพยาบาล ควรมีแผนการเตรียมพร้อมทั้งในด้านปริมาณ คือ จำนวนพยาบาล และด้านคุณภาพ คือ ความเชี่ยวชาญหรือชำนาญเฉพาะทาง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ระดับบุคคล

1. พยาบาลวิชาชีพควรมีการวางแผนเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเฉพาะทาง หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการพยาบาล หรือฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนงานประจำพื้นฐาน (On the Job Training) กับพยาบาลพี่เลี้ยง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
2. พยาบาลวิชาชีพควรพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของตนเอง เพื่อให้สามารถส่งมอบบริการทางพยาบาลได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น
3. พยาบาลวิชาชีพควรมีการประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการให้การพยาบาล เพื่อให้การพยาบาลที่มีคุณภาพและเป็นมาตรฐาน
4. พยาบาลวิชาชีพต้องมีการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการบริการพยาบาลอย่างชัดเจน เพื่อใช้วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และทีมการพยาบาล
5. พยาบาลวิชาชีพควรมีการพัฒนาวิจัยและนวัตกรรมทางการพยาบาล เพื่อช่วยลดต้นทุนของการบริการพยาบาล และส่งเสริมมูลค่าของการบริการพยาบาลที่ส่งมอบให้กับผู้รับบริการ

ระดับหน่วยงาน

1. ผู้บริหารทางการแพทย์ ควรมีการวางแผนจัดอัตรากำลังแบบการผสมผสานของทีมบุคลากร (Staffing Mixed) ในสัดส่วนที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงประเภทผู้ป่วย และความต้องการของผู้ป่วยลักษณะงาน และความซับซ้อนของกิจกรรมพยาบาลในแผนกหรือหน่วยบริการนั้น เพื่อการให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และเป็นการควบคุมต้นทุนของบริการพยาบาลตามความจำเป็นและเหมาะสม

2. ผู้บริหารทางการแพทย์ ควรวางแผนพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามแต่ละสาขา เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพยาบาลผู้ป่วยหนัก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพยาบาลอุบัติเหตุฉุกเฉิน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพยาบาลชุมชน เป็นต้น

3. หน่วยงานต้องมีการทบทวนกระบวนการให้การพยาบาลตามศาสตร์ของการพยาบาลอยู่เสมอ เพื่อวิเคราะห์และลดกระบวนการที่ไม่จำเป็น ลดระยะเวลา รวมถึงลดต้นทุนของการให้บริการ

4. หน่วยงานควรมีการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและผลิตภาพของบริการพยาบาล

ระดับองค์กร

1. องค์กรที่เกี่ยวข้องควรมีการบรรจุพยาบาลวิชาชีพ ให้เข้ารับราชการ เพื่อลดอัตราการสูญเสียบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และส่งเสริมความก้าวหน้า ค่าตอบแทนให้กับวิชาชีพพยาบาล เพื่อเป็นแรงจูงใจ ภาครัฐทำให้พยาบาลคงอยู่ในระบบ ทั้งนี้ การสนับสนุนดังกล่าวจะช่วยให้มีบุคลากรพยาบาลเพียงพอต่อแนวโน้มการเกิดภาวะการพึ่งพิงในอนาคต

2. องค์กรที่เกี่ยวข้องควรมีการชี้แจง แนวคิด และนโยบายการจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้กับ

พยาบาลวิชาชีพได้รับทราบ และเปิดโอกาสให้เสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อร่วมกันบริหารทรัพยากรทางสุขภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. องค์กรที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษายาบาล ควรมีการออกแบบหลักสูตรทางการแพทย์พยาบาลให้มีความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาบริการสุขภาพ เพื่อสร้างบุคลากรทางการแพทย์ให้เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะตรงตามแผนความต้องการของสถานบริการของรัฐในแต่ละระดับ

บทสรุป

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นวิธีการบริหารจัดการที่เน้นผลลัพธ์หรือความสำเร็จของ การปฏิบัติงาน โดยเน้นการปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจขององค์กรภาครัฐให้มีขนาดเล็กลง เพื่อความคล่องตัว ในการทำงาน และให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้บริหารจัดการ โดยใช้เทคนิควิธีการของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีการร่วมของภาคเอกชนเข้ามาช่วยสนับสนุน มีรูปแบบของความร่วมมือในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนหรือสัญญาจ้าง ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยลดต้นทุนของการดำเนินงาน เน้นการทำงานที่มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า กระทรวงสาธารณสุขจึงได้มีการนำมาประยุกต์กับระบบสาธารณสุขภาครัฐในการบริการสาธารณสุขให้สามารถเทียบเคียงกับภาคเอกชนได้ เช่น โรงพยาบาลอภัยภูเบศร การพัฒนาระบบคิวอัตโนมัติ การพัฒนาแอปพลิเคชันการใช้อย่างสมเหตุผล RDU (Rational Drug Use) การพัฒนาระบบแพทย์ทางไกล (Telemedicine) การพัฒนาระบบส่งต่อผู้รับบริการ (Referral system) เป็นต้น และมีการทำงานเชิงรุกในพื้นที่บริการ เช่น การจัดตั้งคลินิกหมอครอบครัว (Primary cluster care) เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้พยาบาลวิชาชีพในหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขต้องมี การปรับเปลี่ยน

รูปแบบการให้บริการทางการแพทย์เป็นระบบดิจิทัลมากขึ้น โดยการพัฒนาสมรรถนะความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ในทางตรงกันข้ามแนวคิดดังกล่าวมุ่งเน้นการลดอัตรากำลังคนภาครัฐ ส่งผลให้พยาบาลไม่เพียงพอต่อภาระงานในการให้การพยาบาลประชาชน ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพและองค์กรพยาบาลต้องมีการเตรียมความพร้อม วางแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงจากการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เกิดขึ้น ในระบบราชการไทย

REFERENCES

1. Panyasiri C. Management Paradigm of Thai Public Organization: A Comparison Between New Public Management (NPM) and New Public Service (NPS). *Siam Academic Review*. 2017; 18(1): 1-20. (in Thai).
2. Office of the Public Sector Development Commission. Handbook of Technique and New Management in Govern Management Guideline: Public Management. Bangkok: The Institute; 2006. (in Thai).
3. Office of the Civil Service Commission. Government Management in Thailand 4.0 Context [Online]. 2017 [cited 2020/01/04] Available from: https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/4._rabbraachkaarithyainbribthaithyaelnd-4-0.pdf. (in Thai).
4. Strategy and Planning Division. Twenty-Year National Strategic Plan for Public Health (2017-2036) First Revision 2018. Nonthaburi: Office of the Permanent Secretary; 2018. (in Thai).
5. Pitakkamonporn S, Kowpoothai S, Seema C, Osan P. Guidelines for organizing Consultations: Unite the Power of Perception to Help the Nation Fight the COVID 19 Disaster in Cluster. Nonthaburi: National Health Commission Office; 2020. (in Thai). Bureau of Information Office. The Ministry of Public Health: Carry forward Smart Hospital on Thailand 4.0 Policy [Online]. 2018 [cited 2020/01/04] Available from: <https://pr.moph.go.th/?url=pr/detail/2/04/119047/>. (in Thai).
6. Suwanasaeng N, Yingyoud P. Primary Care Cluster: Concept and Management of Registered Nurses' Roles. *Thai Journal of Nursing Council*. 2020; 35(1): 5-17. (in Thai).
7. Hood C. A Public Management for all Reason? [Online]. 1991 [cited 2020/02/04] Available from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1467-9299.1991.tb00779.x>
7. Office of the Public Sector Development Commission. Handbook of Technique and new Management in Govern Management Guideline: Citizen Centered Approach. Bangkok: The institute; 2006. (in Thai).
8. Office of the National Economics and Social Development Council. Annual Report 2019 in Health Strategic. Bangkok: Office of the National Economics and Social Development Council; 2020. (in Thai).
9. Sahunphun P. The process of referral system between hospitals. *Hua Hin Sook Jai Klai Kangwon Journal*. 2019; 4(1): e0051. (in Thai).

10. Risling T. Educating the Nurses of 2025: Technology Trends of the Next Decade. Nurse Education in Practice. 2017; 22: 89-92.
11. Poomyeewha W. The Usage of Information Technology of Registered Nurses in Private Hospital. Udonthani Rajabhat University Journal of Sciences and Technology. 2019; 7(1): 17-31. (in Thai).
12. Mc Cabe T, Sambrook S. A Discourse Analysis of Managerialism and Trust Amongst Nursing Professionals. The Irish Journal of Management. 2019; 38(1): 38-53.
13. Stevens KR. The Impact of Evidence-Based Practice in Nursing and the Next Big Ideas. Online J Issues Nurs. 2013; 18(2): 4.
14. Sathagathonthun G, Kornpuang A. The Causal Relationship Model of Job Retention for Nurses in Government Hospitals. Nursing [Online]. 2018 [cited 2020/04/15];12(1S):58-4. Available from: <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/NurseNu/article/view/148853>. (in Thai).

